

Baltijas Vides Foruma pētījums par cilvēkiem svarīgajām zaļajām teritorijām Cēsīs



Baltijas Vides Forums 2023.gada vasarā veica pētījumu par cilvēkiem svarīgajām zaļajām teritorijām Cēsīs, Rīgā un Valmierā. Aptauja notika no 2023.gada maija līdz 31.jūlijam. Pētījumā piedalīties tika aicināti pilsētu iedzīvotāji, kā arī pilsētu biežie viesi. Kopumā aptauju aizpildīja 1030 dalībnieki, atzīmējot vairāk nekā 1180 punktus ar sev svarīgām pilsētu zaļajām teritorijām.

Neskatoties uz lielajām atšķirībām starp projektā iesaistītajām pilsētām, aptaujas rezultāti parādīja daudz līdzības: gan Rīgā, gan Cēsīs, gan Valmierā populārākā aktivitāte zaļajās teritorijās ir pastaigas. Starp cilvēkiem svarīgākajām aktivitātēm, kam

tiek izmantotas zaļās teritorijas, ierindojās arī iespēja baudīt svaigu gaisu un dabas skaistumu, atbrīvoties no stresa, atrodoties dabā. Kopumā visās trīs pilsētās cilvēki izmanto zaļās teritorijas aktivitātēm, kas veicina gan fizisko, gan arī mentālo veselību, kas liecina par to būtisko nozīmi pilsētnieku dzīves kvalitātes nodrošināšanā.

Visās pilsētās gan iedzīvotāji, gan pilsētas biežie viesi ir aktīvi pilsētas zaļo teritoriju lietotāji. Aptuveni 90% aptaujas dalībnieku norādīja, ka atzīmēto teritoriju ir apmeklējuši ne senāk kā pēdējā mēneša laikā. Gan Rīgā, gan Cēsīs, gan Valmierā aktīvākais zaļo teritoriju lietojums ir vasarā, taču visām pilsētām raksturīgs kopumā augsts zaļo teritoriju lietojums visās sezonās.

Trīs vērtības, ko visaugstāk zaļajās teritorijās novērtē aptaujas dalībnieki, bija attālums no dzīvesvietas (teritorija atrodas tuvu dzīvesvietai), vietas skaistums un patīkama noskaņa.

Visās trīs pilsētās vairums aptaujas dalībnieku vēlas uzlabotu vai atjaunotu labiekārtojumu, atsevišķu zaļo teritoriju sakopšanu un labāku apgaismojumu.

Rezultātos redzami kontrastējoši viedokļi par to, kādām būtu jābūt pilsētas zaļajām teritorijām – daļa aptaujas dalībnieku vēlas redzēt pēc iespējas vairāk rūpīgi koptas zaļās teritorijas, savukārt citiem svarīga ir iespēja baudīt dabiskākas, mazpārveidotākas zaļās teritorijas. Atšķiras arī viedokļi par to, vai pilsētās ir vieta "mežonīgajai dabai".

Vislielākās atšķirības bija redzamas zaļo teritoriju pieejamības novērtējumā. Lielākais respondentu īpatsvars, kas uzskata, ka viņu dzīvesvietas tuvumā nav pietiekami daudz zaļo teritoriju ir Rīgā (~50%), bet mazākais – Cēsīs (~30%).

Aptaujas anketu par zaļajām teritorijām Cēsīs aizpildīja 242 cilvēki, atzīmējot kopumā 270 punktus visā pilsētas teritorijā. Starp atzīmētajām teritorijām īpaši izcēlās Pils parks, Ruckas parks, Pirtsupītes piegulošās teritorijas, Cīrulīšu dabas takas. Populārākās aktivitātes Cēsu pilsētas zaļajās teritorijās: pastaigas, svaiga gaisa baudīšana un dabas skaistuma baudīšana. Visaugstāk aptaujas dalībnieki novērtēja sekojošas zaļo teritoriju vērtības: vietas skaistums, patīkama noskaņa un attālums no dzīvesvietas. Aptuveni 66% aptaujas dalībnieku norādīja, ka uzskata, ka viņu dzīvesvietas tuvumā ir gana daudz zaļo teritoriju, savukārt ap 30% respondentu uzskata, ka to ir par maz.

Meklē plašāku ieskatu aptaujas rezultātos par Cēsu zaļajām teritorijām un to lietošanu **ŠEIT**.

Pētījums notika projektā LIFE LATESTadapt sadarbībā ar Cēsu un Valmieras novada pašvaldībām, kā arī Rīgas valstspilsētas pašvaldību. Pētījuma rezultāti tiks izmantoti, lai zaļās infrastruktūras kartējumā, kas projektā tiek izstrādāts Rīgai, Cēsīm un Valmierai, integrētu iedzīvotājiem svarīgās zaļo teritoriju vērtības.

